

**КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ
ім. Р.М. ГЛІЄРА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КМАМ ім. Р.М. Глієра

О.Й. Злотник

**В И М О Г И
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ**

Культура і мистецтво 02

Музичне мистецтво 025

**Вступні вимоги з фахових випробувань
для абітурієнтів на здобуття освітнього ступеня**

«МАГІСТР»

(денна і заочна форми навчання)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ:

**«ФОРТЕПІАНО»,
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«СПІВ (АКАДЕМІЧНИЙ, НАРОДНИЙ)»,
«СПІВ (ЕСТРАДНИЙ)», СПІВ (ДЖАЗОВИЙ),
«МУЗИКОЗНАВСТВО»,
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ (ДЖАЗ)»**

Законом України «Про вищу освіту» 01.07.2014 року № 1556-VII передбачено *дві програми підготовки магістрів: освітньо-професійну та освітньо-наукову*. З урахуванням специфіки спеціалізації «Музикознавство» абітурієнти, які бажають здобувати ступінь магістра за даною спеціалізацією, можуть навчатися **виключно за освітньо-науковою програмою**. Для цього вступникам необхідно подати до Приймальної комісії разом з документами, визначеними Правилами прийому, *план-проспект* майбутньої магістерської роботи та протягом вступних екзаменів пройти співбесіду за матеріалом цього плану-проспекту. За результатами співбесіди абітурієнт має бути рекомендований або не рекомендований до навчання за освітньо-науковою програмою. Відсутність рекомендації не дозволяє абітурієнту брати участь у творчому конкурсі та бути зарахованим на навчання.

ВИМОГИ
ДО ПЛАНУ-ПРОСПЕКТУ (РОЗГОРНУТОГО) АБО РЕФЕРАТУ
ВСТУПНИКА ДО МАГІСТРАТУРИ
(за освітньо-науковою програмою підготовки)

Вступ до магістратури (за освітньо-науковою програмою підготовки) передбачає попереднє написання та подання плану-проспекту або реферату за обраною темою, пов'язаною із профілем наукових інтересів вступника. План-проспект (реферат) є самостійною письмовою науковою роботою, яка повинна відображати найважливіші наукові проблеми відповідно до теми майбутньої магістерської роботи вступника. Тема плану-проспекту (реферату) обирається вступником та може бути погоджена із передбачуваним науковим керівником.

Мета плану-проспекту (реферату) — довести, що вступник володіє необхідними теоретичними і практичними знаннями з обраного напрямку наукової діяльності.

Вступник за ступенем магістра (освітньо-наукового) повинен мати достатній рівень знань і навичок, необхідних для початку власних наукових студій, тому при написанні плану-проспекту (реферату) йому необхідно:

- довести високий рівень своїх знань з мистецтвознавства (музичної культурології, виконавства);
- продемонструвати схильність до самостійного аналізу фундаментальних і прикладних наукових проблем;
- сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього магістерського дослідження.

План-проспект (реферат) повинен мати характер творчої самостійної науково-дослідної роботи.

Виклад матеріалу не повинен обмежуватися лише описовим підходом до розкриття теми, конспектуванням існуючих суджень, він має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми і власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.

Автор плану-проспекту (реферату) повинен виявити чітке розуміння проблеми, знання дискусійних питань, пов'язаних з нею, вміння підбирати і систематизувати фактичний матеріал, робити обґрунтовані висновки, прогнозувати перспективи власного подальшого магістерського дослідження.

Тема плану-проспекту (реферату) обирається вступником самостійно (може бути погодженою із передбачуваним науковим керівником).

У плані-проспекті (рефераті) необхідно визначити суть проблеми, окреслити шляхи її вирішення відповідно до сформульованих теоретичних і методичних завдань з урахуванням практичної спрямованості. Робота над планом-проспектом (рефератом) передбачає критичне осмислення та узагальнення теоретичного матеріалу, його системний виклад. На тлі уже сформульованих теоретичних засад вступник повинен мати власну чітку позицію щодо питання, яке вивчається.

Назва роботи має відповідати її змісту. Виклад матеріалу в плані-проспекті (рефераті) повинен бути змістовним і стислим. Слід використовувати синтаксичні конструкції, властиві мові наукових документів, стандартизовану термінологію, уникати складних зворотів, незвичних термінів і символів, при потребі пояснювати їх при першому згадуванні в тексті.

План-проспект (реферат) повинен мати чітку структуру:

- титульну сторінку;
- зміст;
- перелік умовних позначень і скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаної літератури і джерел;

– додатки (за необхідності).
Титульний аркуш складається за такою формою:

Київська муніципальна академія музики ім. Р.М. Глієра

Ім'я, по батькові, ПРІЗВИЩЕ

НАЗВА (тема)

Розгорнутий план-проспект (реферат) для вступу до магістратури
(за освітньо-науковою програмою)

*Може вказуватись
передбачуваний науковий
керівник
(науковий ступінь, вчене
звання,
ініціали, прізвище)*

Київ — рік

Зміст подають після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема, вступу, основної частини, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень і скорочень подають за необхідністю у тих випадках, коли в плані-проспекті (рефераті) вжито специфічну термінологію (через неусталеність термінології сучасного мистецтва бажано врахувати цю обставину), а також використано маловживані скорочення, нові символи, позначення і т.ін. Цей перелік складають у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, скажімо, скорочення, справа — їх детальне розшифрування.

У *вступі* (1,5-2 сторінки) має бути охарактеризована:

- актуальність теми та визначене її місце в існуючій науковій проблематиці;
- мета і завдання магістерського дослідження;
- об'єкт і предмет;
- огляд основної літератури у контексті поставленого дослідницького завдання (оцінка рівня і характеру розробки теми).

Основна частина (15-20 сторінок) є головною у плані-проспекті (рефераті), оскільки розкриває суть роботи; вона має бути самостійно виконаним теоретичним дослідженням. Складається з розділів і підрозділів. Головне — це викладення відомостей про предмет дослідження, необхідних і достатніх для розкриття сутності роботи (опис теорій, методів, характеристик об'єкта і принципів його дії, що дають уяву про його будову тощо) та її результатів. В основній частині вступник висвітлює стратегію і тактику, методикку ведення дослідження, узагальнює результати попередників, а також подає результати власних досліджень із коротким зазначенням того нового, що автор вносить або пропонує для розробки теми.

Як правило, основна частина має два розділи. У першому розділі наводяться основні теоретичні дослідження з теми, зазначається, хто з науковців вивчав цю проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність (основний зміст) проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, який вивчається. Наводиться перелік основних змістових аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабкої розробленості. У другому розділі дається поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми. Особлива увага приділяється виявленню нових ідей та гіпотез, оригінальним підходам до вивчення проблеми. У цьому розділі подається аналіз, висловлюються власні думки щодо перспектив розвитку проблеми. Кожний розділ починають з нової сторінки. Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

Висновки (1-2 сторінки) — це синтез накопиченої в основній частині наукової інформації, послідовний і чіткий виклад головних результатів дослідження. У висновках наводять оцінку одержаних результатів (наукову, практичну, соціальну значущість). Ця частина повинна містити висновки автора як по суті проблеми, що розглядається у розгорнутому плані-проспекті (рефераті), так і щодо тих питань, які будуть у подальшому розглядатися у майбутньому магістерському дослідженні.

Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати в пунктах висновків такі слова та вислови як: проаналізовано..., встановлено..., виявлено..., що дало змогу..., доведено..., показано..., досліджено..., розроблено..., отримано..., запропоновано..., рекомендовано..., вважається за доцільне... тощо.

Список використаної літератури і джерел має включати ті джерела, що були використані при написанні реферату. Бібліографічний опис має бути складений згідно з вимогами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ)». Порядок розташування бібліографічних позицій може бути складний як за абетковим (при цьому зарубіжні позиції вказують за вітчизняними), так й у порядку згадування джерел (на вибір). У тексті роботи, де використано джерело, в квадратних дужках проставляють номер джерела і сторінку, на яку зроблено посилання. Кількість позицій у списку має становити не менше 20 джерел.

Додатки не є обов'язковим елементом план-проспекту (реферату) і не входять до основного ліміту його обсягу. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням у правому верхньому куті сторінки слова «Додаток», його номер, по центру сторінки — його назву.

Розгорнутий план-проспект (реферат) має бути *оформлений* належним чином, бути вичитаним, акуратно оформленим, зброшурованим. Обсяг реферату – 40 тис. друкованих знаків з пробілами (без списку літератури і додатків), формат А4 (приблизно 20 друкованих сторінок). Текст має бути набраний шрифтом Times New Roman 14 кеглем через 1,5 інтервал. Поля: верхнє, нижнє і ліве – 2 см, праве – 1,5 см.

Підготовка, написання і оформлення вступного розгорнутого плану-проспекту (реферату) дають можливість автору розкрити, а приймальній комісії зробити висновок щодо готовності претендента до проведення наукового дослідження, написання та захисту магістерського дослідження. Через те розгорнутий план-проспект (реферат) рецензується членами приймальної комісії, яка вирішує можливість навчання абітурієнта за освітньо-науковою програмою підготовки магістра. Рішення має бути добре аргументованим.

«МАГІСТР»

(денна і заочна форми навчання)

«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ТВОРЧИЙ КОНКУРС

ЕТАП 1: Теорія та історія музики

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання.

Абітурієнт повинен розуміти логіку та закономірності існування музики як виду мистецтва, основні методи та прийоми оволодіння науковою, науково-методичною, критичною та іншою літературою; повинен мати базові знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства, дослідницькі здібності, самостійність наукового мислення; досвід написання наукових робіт у різних галузях музикознавства (теоретичного та історичного напрямку), певний діапазон знань з різних видів мистецтв, а також психології, естетики, філософії та інших наук; повинен знати основні етапи розвитку історії світової музичної культури, стильові течії та найбільш значні явища музичної культури України, ближнього та далекого зарубіжжя, життєві та творчі шляхи визначних композиторів та музичну літературу, добре орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі по цих питаннях.

Абітурієнт повинен продемонструвати аналітичні навички, виявити уміння застосовувати на практиці різнопланові предметні зв'язки та продемонструвати творчий підхід і власну позицію у висвітленні конкретного питання.

Історія зарубіжної музики

1. Основні принципи естетики бароко та їх виявлення у творчості західноєвропейських композиторів XVII-поч. XVIII ст.

2. Французька клавесинна музика XVII-поч. XVIII ст.: унікальність жанрової та стильової системи.
3. Симфонічна творчість Й. Гайдна у процесі формування жанрової та стильової системи класицизму.
4. Оперна творчість В. А. Моцарта та сучасний йому оперний театр.
5. Симфонічний жанр у Л. ван Бетховена: художні відкриття та нові перспективи.
6. Фортепіанна соната у добу класицизму: специфіка художніх рішень у Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена.
7. Жанр фортепіанної мініатюри у добу романтизму.
8. Доля масштабних симфонічних жанрів у добу романтизму.
9. Оперний театр Р. Вагнера.
10. Зухвалі експерименти та художні прозріння К. Дебюссі.
11. Унікальність творчого шляху М. Равеля в контексті оновлень музичної мови та принципів музичного мислення у французькій культурі кін. XIX – першої третини XX ст.
12. Нововіденська школа та її вплив на композиторські пошуки XX ст.

Російська музика

1. Творчість М. Глінки як фундамент російської музичної культури.
2. Симфонічні жанри в творчому доробку М. Глінки.
3. Оперна спадщина М. Мусоргського: сутність духовних та творчих пошуків.
4. Основні принципи організації музичного світу в операх М. Римського-Корсакова.
5. Симфонічні жанри у творчості П. Чайковського: індивідуальне та новаторське.
6. Оперний жанр у творчості П. Чайковського.
7. Творчість І. Стравінського як знакове явище новітньої епохи.
8. «Весна священна»: нові перспективи.
9. Творчість С. Рахманінова: індивідуальне прочитання традицій російської музичної культури.
10. Симфонічна творчість Д. Шостаковича.
11. Д. Шостакович та С. Прокоф'єв як митці радянської епохи (зухвалість та сміливість вирішення питання «митець та суспільство»).
12. Симфонічна творчість С. Прокоф'єва: «таємниці» Сьомої симфонії.

Українська музика

1. Нові явища у музичній культурі України на межі XVI-XVII ст. Специфіка стильових процесів у музичних жанрах.
2. Хоровий концерт другої половини XVIII ст.: своєрідність рішень у творчості М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.
3. Історичне значення творчої та культурно-громадської діяльності М. Лисенка.
4. Художні прозріння М. Леонтовича.
5. Творчість Л. Ревуцького у контексті української музичної культури першої третини XX ст.
6. Б. Лятошинський як основний представник української радянської музики: трагічність зіткнень із офіційною доктриною розвитку національної культури.
7. Третя симфонія Б.Лятошинського: драматична доля та особливості формування концепції.
8. Характерні особливості творів композиторів «нефольклорної хвилі».
9. Є. Станкович. Основні принципи творчості.
10. В. Сильвестров. Характерні риси художньо-естетичної системи.
11. М. Скорик. Творчий портрет.
12. Загальна характеристика української музичної культури останнього десятиліття.

Теорія музики

1. Загальні закономірності гармонії в музиці XVIII-XXI ст.
2. Лад. Старовинна та нова модальність.
3. Класична та сучасна тональність.
4. Нові композиторські техніки XX-XXI ст.
5. Бахівська fuga як складноутворене ціле.
6. Еволюція fugи в XX-XXI ст.
7. Особливості сучасного поліфонічного мислення.
8. Метр. Ритм. Просторово-часові параметри музики.
9. Фонізм. Тембр. Значення тембру в сучасній музиці.
10. Тематизм. Тематичний розвиток.
11. Жанрові витоки музичного твору.
12. Музичний стиль. Сильові рівні в музиці.
13. Формотворчі засади сонатно-симфонічного циклу.
14. Сонатна форма XVIII-XXI ст.
15. Прості та складні музичні форми XVIII-XXI ст.
16. Методи теоретичного музикознавства.